

Prova d'accés a Cicles formatius de grau superior de formació professional,
Ensenyaments d'esports i Ensenyaments d'arts plàstiques i disseny 2009

Psicologia **Sèrie 3**

SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ

Instruccions

La prova consta de dues parts.

PRIMERA PART: Comentari d'un text.

SEGONA PART: Trieu i resoleu TRES de les cinc qüestions que es proposen. Indiqueu clarament quines heu escollit. Només es puntuaran les tres qüestions que trieu.

PRIMERA PART

Comentari de text. Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

A principis del segle xx es van fer famoses pertot arreu les habilitats d'un personatge capaç de realitzar tota mena d'operacions matemàtiques, i de llegir nombres escrits en pissarretes. Se'l coneixia com a Hans el Llest. Evidentment, aquestes qualitats no haurien estat especialment sorprenents si no hagués estat perquè Hans era un cavall. El Hans havia estat ensinistrat per un mestre retirat que confiava molt en el poder de l'educació. Creia que si els animals no mostraven les mateixes habilitats que els humans era només perquè ningú no es preocupava d'ensenyar-los-les adequadament. [...] El Hans contestava colpejant amb el casc a terra fins a arribar al nombre adequat, moment en què feia un pas enrere. Posteriors manipulacions experimentals van demostrar que les respostes del Hans eren correctes, fins a un cert punt, també quan el seu cuidador no era present i qui li feia preguntes era una altra persona. Malgrat tot, el percentatge d'encerts es reduïa dràsticament quan al Hans li tapaven els ulls. Tot això semblava indicar que les respostes depenien d'algun senyal visual que li transmetia inconscientment qui feia les preguntes, ja que contestava millor del que es podia esperar per pur atzar quan qui preguntava era una persona desconeguda. Es va observar que el moviment del casc del cavall produïa generalment en qui preguntava un moviment del cap cap avall, però que en arribar al nombre esperat la persona tendia a alçar el cap, moment en què el Hans havia après que si feia un pas enrere rebia una recompensa. El Hans era realment molt llest, però ni sabia matemàtiques ni comprenia l'anglès, només havia après un mètode per a aconseguir pastanagues.

Traducció feta a partir d'un text extret de
Carlos SANTAMARÍA. *Historia de la psicología: El nacimiento de una ciencia*.
Barcelona: Ariel Psicología, 2001

1. Esmenteu un corrent psicològic relacionat amb el text.

[1 punt]

Conductisme.

2. Indiqueu almenys dos dels autors més destacats d'aquest corrent.

[1 punt]

Watson, Pavlov, Skinner, Thorndike.

3. Anomeneu com a mínim dos aspectes del text que es poden relacionar amb l'aprenentatge.

[1 punt]

— *La conducta dels subjectes està controlada per estímuls externs.*

S'aprèn la relació entre els estímuls, sense que hi hagi intenció deliberada de canviar la conducta: per exemple, l'associació que fa el cavall entre l'acció de la persona d'alçar el cap i el nombre correcte.

— *Llei de l'efecte: qualsevol conducta que en una situació produeix un resultat satisfactori serà més probable que es repeteixi en el futur.*

Si la conducta està conformada per les seves conseqüències, cal administrar recompenses per promoure conductes desitjables. En el cas del Hans, aquest aprèn que si fa un pas enrere rep una recompensa.

4. Poseu un exemple relacionat amb cadascun dels dos aspectes que heu esmentat a la qüestió anterior.

[1 punt]

La resposta és oberta i ha d'estar vinculada als processos d'aprenentatge esmentats a la qüestió anterior.

SEGONA PART

De les cinc qüestions que trobareu a continuació, escolliu-ne TRES.

1. Indiqueu quines de les afirmacions següents són vertaderes (V) i quines són falses (F):
[2 punts]

	V	F
a) Sense percepció no hi ha ni memòria ni pensament.	X	
b) Intel·ligència i pensament són termes sinònims.		X
c) Les persones homosexuals són diferents fisiològicament de les persones heterosexuales.		X
d) El sistema nerviós és un sistema electroquímic d'informació.	X	
e) Totes les persones naixem amb la capacitat de sentir emocions.	X	
f) La memòria no és selectiva.		X
g) L'estimulació elèctrica de l'amígdala en els éssers humans produeix sentiments de por i aprensió.	X	
h) El reforç negatiu consisteix en l'aparició d'un estímul aversiu.		X
i) La privació sensorial no té conseqüències negatives per al desenvolupament d'un infant.		X
j) Aprenentatge i maduració són sinònims.		X

2. Relacioneu cada terme de la columna de l'esquerra amb la definició corresponent de la columna de la dreta. Escriviu a les caselles de sota la lletra apropiada a cada nombre.

[2 punts]

1. Sentits internoreceptors.	a) Òrgans receptors de les ones lluminoses.
2. Cèl·lules de l'epiteli nasal.	b) Estímuls dels receptors olfactivs.
3. Posició i moviment del cos.	c) Capa més externa de la pell.
4. Sentit de l'equilibri.	d) Sentits que reben informació de l'interior de l'organisme.
5. Bastons i cons de la retina.	e) Quantitat mínima d'un estímul necessària per a percebre quelcom.
6. Cèl·lules visceral.	f) Funció del sentit cinestèsic.
7. Humor aquós.	g) Òrgans receptors dels estímuls olfactivs.
8. Epidermis.	h) Fluid que proporciona aliment a la còrnia.
9. Llindar absolut.	i) Receptors de les contraccions musculars.
10. Substàncies volatilitzades.	j) Actua davant estímuls com ara el moviment del cap, l'acceleració del moviment corporal, etc.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

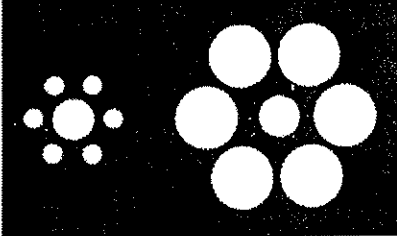

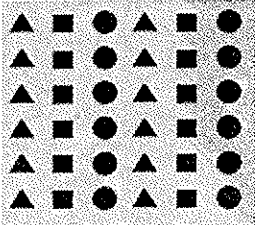
3. Responen a les qüestions següents:

[2 punts]

- a) Anomeneu les dues grans estructures del sistema nerviós humà.
- *Sistema nerviós central.*
  - *Sistema nerviós perifèric.*
- b) Anomeneu dues crítiques que es fan als tests d'intel·ligència.
- *Tenen una connotació purament academicista, atès que només serveixen per a mesurar el rendiment acadèmic però no la intel·ligència general.*
  - *Són etnocèntriques, perquè estan elaborats segons el patró occidental d'intel·ligència.*
  - *Presenten un caràcter ideològic, ja que les bones respostes són les que estan valorades per les normes socials dominants.*
  - *Tenen poca consistència interna, perquè és molt difícil demostrar que tots els elements d'una mateixa prova concreta mesurin una mateixa habilitat.*
- c) Esmenteu dos mètodes per a l'estudi de la personalitat.
- *L'observació.*
  - *L'entrevista.*
- d) Anomeneu dos dels criteris que s'utilitzen per a explicar els problemes psicològics.
- *Criteri estadístic.*
  - *Criteri biològic.*
  - *Criteri social.*
  - *Criteri subjectiu i personal.*
- e) Esmenteu dues funcions de la memòria.
- *Recollir la informació.*
  - *Guardar la informació organitzadament per tal que tingui significat.*
  - *Recuperar la informació quan necessitem recordar alguna cosa.*

4. Relacioneu cadascuna de les imatges de la columna dreta amb la corresponent llei de la percepció de la columna esquerra. Escriviu a les caselles de sota el nombre apropiat a cada lletra.

[2 punts]

<p>a) Llei de la proximitat.</p>	<p>1.</p>
<p>b) Llei de la similitud.</p>	<p>2.</p>
<p>c) Llei de la figura i el fons.</p>	<p>3.</p>
<p>d) Llei del contrast.</p>	<p>4.</p>
<p>e) Llei del tancament.</p>	<p>5.</p>

a)   b)   c)   d)   e)

5. Identifiqueu els diferents elements relacionats amb la influència dels grups que figuren en el text següent i definiu-los en el quadre que hi ha a la pàgina següent.

[2 punts]

L'opinió dels experts és coincident: els valors a favor de la igualtat de sexes i contra la violència xoquen amb els missatges transmesos a través de les pel·lícules, sèries i videojocs, consumits pels adolescents, així com amb les experiències viscudes en l'entorn familiar. Tots insisteixen que els menors actuen per imitació i que, en aquest moment, els estereotips vehiculats per aquests mitjans audiovisuals pesen molt entre uns joves als quals, en molts casos, no s'ha posat límits a casa seva, on la paraula *no* gairebé mai no ha estat pronunciada pels seus progenitors.

Inmaculada Aroca, professora de Conductes Delictives de la Universitat de València, assenyala que «degollar una persona implica un atac cos a cos, per a la qual cosa calen dosis molt altes de violència». L'elecció d'aquesta manera de matar, escollida per l'adolescent de Ripollet, s'explicaria [...] perquè «en la major part de les pel·lícules consumides per adolescents, la gent és assassinada amb talls al coll. Hi ha més sang i violència. Per tant, podria tractar-se d'un acte que imita escenes vistes en la ficció».

Però, com s'arriba a ser tan cruel? Per Aroca, «el primer pas és deshumanitzar-se, perdre tota empatia vers el patiment aliè. Després s'ha d'estar habituat a la violència, s'ha d'estar acostumat a veure imatges cruels. També cal una autoestima extremadament alta, que no admeti la frustració davant d'un "no". I, per acabar, en casos com el d'aquest crim, s'intueix una manca total de reflexió. S'actua sense pensar en les conseqüències».

Traducció feta a partir del text de
Javier Ricou i Celeste LÓPEZ. «Valores cruzados». *La Vanguardia* (5 novembre 2008)

<i>Concepte</i>	<i>Definició</i>	<i>Elements identificats en el text</i>
Agents socialitzadors.	<i>Elements de la societat que transmeten els valors morals, les normes de conducta, les idees, els hàbits i els aprenentatges als infants que s'incorporen a la societat.</i>	<i>Pel·lícules, sèries i videojocs. Entorn familiar.</i>
Empatia.	<i>Facultat de comprendre les emocions i els sentiments externs per un procés d'identificació amb l'objecte, grup o individu amb què hom es relaciona.</i>	<i>Deshumanitzar-se, perdre tota l'empatia vers el patiment humà.</i>
Esteretotips.	<i>Conjunt d'idees que un grup o una societat obté a partir de les normes o dels patrons culturals prèviament establerts.</i>	<i>Models transmesos a través de pel·lícules, videojocs i entorn familiar que els joves imiten.</i>
Aprenentatge vicari.	<i>Aprenentatge efectuat quan el subjecte observa la conducta d'un model, sense necessitat de dur-la a terme.</i>	<i>Accions violentes, relacions fonamentades en la violència. Assassinat.</i>

